

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVII (62) • ŠTEV. (Nº) 49

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 10 de diciembre - 10. decembra 2009

ZGODOVINSKI DOGODEK

CARLOS CÉSAR BIZAI

Petak, 27. novembra bo postal označen kot „zgodovinski dan“ za provinco Entre Ríos in zlasti za slovensko skupnost, saj so ta dan diplomirali prvi učenci tečaja „Slovenski jezik, zgodovina in slovenska kultura“.

ZGODOVINA

Prav v Entre Ríosu so se od leta 1897 začeli naseljevati prvi slovenski priseljenci v Argentino. V tistih časih je argentinska vlada imela odločbo, po kateri novi priseljenci niso smeli govoriti z otroki v materinem jeziku. Morali so se pač naučiti španskega jezika pri pouku v šolah. Po tej odločbi so tudi Slovenci usklajevали svoje življenje.

A treba je poudariti, da je prav jezik eden izmed temeljev slovenske biti in da je s to prepovedjo vlada oklestila eno izmed najvažnejših vrednot narodne identitete. Poleg tega so Slovenci tedaj imeli državljanstvo, ki ni imelo nič opraviti z njihovim porekлом, saj so vsi pripotovali z avstrijskim potnim listom, ker je slovensko ozemlje v tistih letih spadalo pod avstroogrsko monarhijo.

Prav tako je treba opozoriti, da je bilo leta 1880 zabeleženih v naši provinci 23 različnih jezikov, vključno z njihovimi narečji, kar je predstavljalo ogromno težavo na poti nacionalne integracije, ki so jo Slovenci sprejeli brez odlašanja, vendar z bolečino v duši, a prepričani, da bodo nekega dne njihovi potomci lahko ponovno pridobili slovensko besedo.

Nato so, med leti 1926-1936, prišle nove skupine slovenskih naseljencev in čeprav ni več veljala prejšnja prepoved, se je uporaba starega jezika z leti izgubila.

NOVEJŠI UKREPI

Po 130 letih prvega in 83 letih drugega vala se je, po tistem delu Slovenskega društva „Triglav“ iz Entre Ríosa, izvedla jezikovna akcija. Na univerzo v Ljubljani, ki je glavno mesto Slovenije, je odšel štipendist na izpopolnjevanje slovenskega jezika. Ta štipendist je potem začel s poučevanjem na tečajih v Paraná in Cerrito v letu 2004. Z velikim naporom je lahko usposobil vrsto ljudi, ne samo v slovenskem jeziku temveč tudi v zgodovini in kulti slovenskega naroda, ki je postal samostojen in neodvisen 25. junija 1991.

Nedavno je na važnem srečanju v Sloveniji minister za Slovence po svetu, dr. Boštjan Žekš, poudaril delo potomcev iz Paraná, ki so se po izgubi jezika neutrudno prizadevali za ponovno njegovo pridobitev.

DANES

Dandanes peščica ljudi, v razponu od 15 do 70 let (nekateri brez nikakršnega predhodnega znanja jezika, drugi pa le z nekaterimi besedami, ki se jih še spominjajo od svojih staršev), prejema priznanje, da spadajo v prvo skupino, ki je ponovno pridobila slovensko besedo v provinci Entre Ríos.

Večina diplomantov te prve skupine je slovenskega porekla, drugi pa so se vključili iz radovednosti. Skupaj pa so sestavili enotno skupino, ki so jo njihovi mentorji znali organizirati, povezani z občudovanja vredno pogonsko silo.

Republika Slovenija, a še bolj stari priseljenci, ki so nekoč morali iskati novo zemljo, ki jih je sprejela za svoje, in so z bolečino v duši zamolčali svoj tisočletni jezik svojim otrokom, bodo zelo veseli in ponosni na tiste otroke in vnake, ki so prispevali, da se slovenska zgodovina, kultura in jezik niso dokončno izgubili.

(Avtor je častni konzul Republike Slovenije v Entre Ríos)

Zlati red Petru Opeki

Predsednik republike Danilo Türk bo z zlatim redom za zasluge odlikoval akademika Jožeta Trontlja in misjonarja Pedra Opeka.

Predsednik bo Trontlja odlikoval za življensko delo na področju etike in za uveljavljanje mednarodnega strokovnega ugleba slovenskega zdravstva. Misijonar Opeka pa si je zlati red za zasluge prisluzil za izjemen prispevek na področju humanitarne-

ga dela, socialne in teološke misli in skrbi za sočloveka, piše na spletni strani urada. Opeka je dobil vrsto odlikovanj kot n.pr. Francosko legijo časti, vatikansko odlikovanje, odlikovanje slovenske Cerkve in druge.

Odlikanje Opeke je predlagal senat Teološke fakultete, po buda za odlikovanje Trontlja pa je prišla iz Zdravniške zbornice Slovenije. Podelitev je to sredo, 9. decembra.

Dobrodošlica Lizbonski pogodbi

Novi ljubljanski nadškof Anton Stres je v imenu Slovenske škofovsko konference (ŠSK), ki je zasedala na rednem srečanju v Mariboru, pozdravil dejstvo, da je v veljavo stopila Lizbonska pogodba kot temeljni pravni dokument EU. Kot je dejal, je s tem povezovanje in sodelovanje v Evropi doseglo novo, kakovostno višjo stopnjo.

„Spoštovanje človeškega dostenjana, gospodarstvo v

službi človeka, mir, sodelovanje, prijateljsko sosedstvo in solidarnost v Evropi so tiste vrednote, ki jih v zvezi s tem še posebej pozdravljamo in jih hočemo še pospeševati,“ je dejal Stres in dodal, da se Katoliška cerkev še posebej veseli dejstva, da z današnjim dnem cerkve postajajo tudi uradne diałoske partnerice Evropske unije.

Sicer pa so v okviru zasedanja ŠSK v Maribor prispeli tudi predstavniki škofovskih konferenc sosednjih držav, med katerimi je Stres posebej izpostavil predstavnika hrvaške škofovsko konference, varaždinskega škofa Josipa Mrzljaka.

Spregovorila sta namreč tudi o nedavnih izjavah obeh komisij za pravičnost in mir v zvezi z aktualnimi dogajanjemi okoli določanja meje med državama.

Stres je dejal, da sta se obe strani tokrat strinjali, da gre v obeh primerih za komisijo za pravičnost in mir, ne pa za škofovski konferenci. „Komisija je namreč zgolj eno od delovnih teles pri škofovskih konferencah cerkva v obeh državah, zato njene izjave ne moremo v celoti pripisati celotni škofovski konferenci,“ je dejal Stres in dodal, da med obema deloma Katoliške cerkev zaradi trenutnih težav ni nobenih medsebojnih nesoglasij. Po njegovih besedah je namreč njihova temeljna naloga, da ravno v teh časih krepijo in ohranajo dobrosoodske vezi, ki so med obema narodoma vedno obstajale in so morda trenutno na majhni preizkušnji, a bodo zagotovo obstajale še naprej.

V zvezi z odpornimi vprašanji med Cerkvijo in državo v Sloveniji je Stres dejal, da gre za stalnico ter da se veliko stvari ureja počasi, vendar pa se urejajo.

Kot je dejal, „smo namreč člani EU in zgledi sosednjih dežel nujno vplivajo tudi na to, da pri naš preraščamo nekatere navade iz preteklosti“. Sicer pa je te stvari po Stresovih besedah trebna preverjati bolj na terenu, kjer je občutek, da je sodelovanje med župnijami in šolami ali lokalnimi skupnostmi zelo dobro.

V Hudi Jami nadaljujejo z deli

Po poročilih Slovenske tiskovne agencije (STA) so v pondeljek 7. t. m. nadaljevali z deli. A preden bodo delavci Rudnika Trbovlje-Hrastnik začeli z izkopavanjem, bodo morali urediti zračenje ter napeljati električno vodo.

Glede vladnega programa za ureditev vojnega grobišča Huda Jama je vodja sektorja za vojna grobišča na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Marko Štrovs pojasnil, da gre pri tem programu samo za odločitev, ali se uredi grobišče znotraj jamskih prostorov ali pa bo potreben prekop.

Po njegovem mnenju bo grobišče urejeno v rudniku, saj ta ni več v uporabi, ampak opuščen, in tudi prostora v njem je precej. „Tisti prostori, kjer so bili izvršeni poboji, so precej obširni, tudi precej je zasutega, tako da je težko sploh najti vse, ki so tam,“ je še povedal vodja sektorja za vojna grobišča.

Vlada je sicer konec novembra, v okviru prerazporeditive pravice porabe, za izvedbo programa del za preureditev jamskih prostorov v opuščenem premogovniku Barbara rov v trajno grobišče žrtev vojne in revolucionarnega nasilja prerazporedila 145.273 evrov na proračunski postavki Javni zavodi na področju kulturne dediščine. Sredstva so namenjena

ministrstvu za kulturo. To bo z ustrezno odločbo naložilo Muzeju novejše zgodovine Slovenije, da izvede vse potrebne postopke in aktivnosti za ureditev grobišča Huda Jama.

Kot je znano, je treba po odredbi preiskovalnega sodnika v Celju nadaljevati dela pri izkopu iz drugega jaška v rudniku v Hudi Jami, kjer so marca letos našli več sto mumificiranih posmrtnih ostankov žrtev povojnih pobojev. Vendar se je pred nadaljevanjem del zapletlo, saj je rudarska inšpektorica ugotovila, da so dela v jami že tako obsežna, da je treba pripraviti poseben projekt. Tega je izvajalec del Rudnik Trbovlje-Hrastnik izdelal in ga konec septembra dal v revizijo.

Kdo so žrtve, zakopane v rovu Barbara, ni znano, po nekaterih navedbah pa naj bi bili med njimi slovenski domobranci in hrvaški ustaši. Preiskovalci doslej na truplji niso odkrili strelnih ran, zato domnevajo, da so ti ljudje umrli zaradi zastrupitve s plinom. Doslej so iz rova iznesli 726 trupel, po ocenah zgodovinarja in vodje evidentiranja prikritih grobišč Mitje Feranca pa naj bi bilo v prvem jašku še okoli 2500 trupel. Trupla naj bi bila tudi v drugem in tretjem jašku.

Minister Žekš v Nemčiji

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je opravil dvodnevni obisk v Nemčiji.

Dr. Žekš, ki se je v Krefeldu udeležil proslave ob 30. obletnici slovenskega kulturnega in športnega društva Zvon, je ocenil, da je ohranjanje slovenstva v Nemčiji dobro, več pozornosti pa bi v prihodnje moral posvetiti slovenskim podjetnikom.

Proslava ob 30. obletnici društva Zvon, ki deluje v Krefeldu blizu Düsseldorfa, je sopoladal z 20. obletnico podjetja Doberšek inženiring, ki je po besedah Žekša eno redkih zelo uspešnih slovenskih podjetij v tujini, podpira pa tudi dejavnost slovenskega društva.

V Nemčiji, pretežno na jugu države - v zveznih deželah Bavarska in Baden-Württemberg, slaba polovica pa na jurisdikcijskem območju 14 zveznih dežel, največ predvsem v Severnem Porenju, v Frankfurtu in Berlinu, nekaj v okolici Hannovera in Hamburga, sicer pa so razseljeni po vsej Nemčiji.

pojasnil Žekš.

V Nemčiji se je marca letos mudila tudi delegacija komisije državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, ki se je s sogovorniki na ministrstvih in v parlamentu pogovarjala o tem, kako ima Nemčija urejeno svojo politiko do manjšin in Nemcev po svetu, izmenjali pa so

tudi izkušnje.

V Nemčiji živi približno 40.000 Slovencev. Večina jih živi na jugu države - v zveznih deželah Bavarska in Baden-Württemberg, slaba polovica pa na jurisdikcijskem območju 14 zveznih dežel, največ predvsem v Severnem Porenju, v Frankfurtu in Berlinu, nekaj v okolici Hannovera in Hamburga, sicer pa so razseljeni po vsej Nemčiji.

Delovanje organiziranih oblik druženja Slovencev (deluje več deset kulturno-sportnih društev in katoliških misij ter nekaj samostojnih pevskih skupin; večina je v zadnjem letu obeležila trideset, dvajset ali vsaj deset let obstoja) se kaže v številnih aktivnostih na področju kulture in športa, različnih multikulturalnih družabnih pridelivih, prizadovanjih za širitev poznavanja Slovenije in predvsem v negovanju kulturno-folklornega in pevskega izročila.

NAŠI PRAZNIKI

„Pridi sveti Nikolaj ...“

Gotovo je prvi datum, ki si ga številni otroci zapomnijo, 6. december, god sv. Miklavža, kakor tudi pravimo sv. Nikolaju (kar v prevodu pomeni *zmaga ljudstva*). Nikolaj je bil zgodovinska osebnost, ki je v 4. stoletju kot škof živel v mestu Mira v Mali Aziji (gre za današnje mesto Demre v Turčiji). Svetnik na predvečer svojega godu hodi, kakor otroci v nedolžni preprostosti verjamejo, — s spremstvom, angeli in parklji, od hiše do hiše in prinaša otrokom darila, porednim pa šibe. Ponekod njegov god praznujejo kot dan krščanske dobrodelnosti: z materialnimi darovi se spomnijo zapuščenih, revnih in osamljenih otrok. Ob tej priložnosti lahko tudi v naših družinah otrokom odpiramo srca za potrebe ljudi, ki živijo v materialnem ali kakšnem drugem pomanjkanju.

Na kakšen način je svetnik postal prijatelj otroških src? O njegovem življenju ni znanih veliko podatkov, več o njem povедo legende. Zgodovinsko dejstvo je, da je bil Nikolaj škof v Miri, kjer je v visoki starosti umrl okoli leta 350, po tem ko se je z drugimi škofi udeležil koncila v Niceji leta 325. Rodil se je dolgo po ročenoma staršema, ki sta upanje na potomstvo že izgubila. Bila sta dobra in usmiljena človeka, odprta za reveže in v tem ju je posnemal tudi njun sin. Zapustila sta mu obilno premoženje, ki ga je razdelil medreveže, sam pa je postal redovnik. Ko je v Miri umrl škof, so se verniki po goreči molitvi odločili, da bo tisti duhovnik, ki bo naslednje jutro prvi stopil v cerkev, njihov škof in to je bil Nikolaj. Vernikom je hotel biti zgled predvsem v dobrodelnosti in radodarnosti. Ko je nastopil škofovsko službo, so kristjane v rimski državi še pregnjali in tudi sam je bil zaradi krščanske vere v ječi. Kmalu po smrti so ga začeli častiti kot svetnika. Zaradi dobrote je postal priporočnik v različnih življenjskih

stiskah. Po legendi je za tri dekleta, ki so bila obubožana in bi lahko zabredla v sramoto, priskrbel primerno doto, zaradi česar so se lahko pošteno poročila. Sv. Nikolaj je eden najbolj čaščenih svetnikov Vzhodne Cerkve, kjer ga ponekod častijo celo bolj kot Marijo. V carski Rusiji so ga častili celo z dvema praznikoma: 6. decembra, ko je dan spomina na njegovo smrt, in 9. maja, ko je dan spomina na prenos njegovih posmrtnih ostankov. Leta 1086 so namreč pomorščaki iz italijanskega mesta Bari v Miri ukradli njegove zelo čaščene relikvije in jih prenesli v mesto, kjer počivajo še danes. Italijani mu pravijo *san Nicola di Bari* (sv. Nikolaj iz Barija).

Kot zavetnika ga častijo mornarji, brodarji in splavarji. Prve cerkeve, ki so mu bile posvečene, so postavljali ob vodah. Ljubljanska stolnica sv. Nikolaja je bila prvotno cerkev ljubljanskih ribičev in čolnarjev. V Cerkvi na Slovenskem mu je posvečen kar okrog 200 cerkv, med njimi sta poleg ljubljanske, tudi murskosoboška in novomeška stolnica. Svetnika uprizarjajo v prizorih, ki so poznani iz legend.

Miklavževanje kot prihod sv. Miklavža s spremstvom na predvečer svetnikovega godu se je skoraj v vseh slovenskih pokrajinah utrdilo v zadnjem stoletju. V Sloveniji se je kmalu po drugi svetovni vojni zaradi družbenopolitičnega sistema moralno umakniti iz javnega življenja in na njegovo mesto so poskušali postavili dedka mraza iz Rusije. V času po osamosvojitvi se je miklavževanje obnovilo.

Med nami v Argentini pa se je zvesto nadaljevalo že od samega začetka delovanja skupnosti, in je priljubljeno še danes, ko je praznovanje povezano z zaključkom delovanja šolskih tečajev.

O mladinski literaturi in branju

Na knjižnem sejmu v Ljubljani so govorili o promociji otroške in mladinske literature. Tudi letoski knjižni sejem namreč kaže, da je literature za otroke in mladino „malo morje“, toda ali je res vsa kvalitetna? Seveda ne, je odgovorila lastnica založbe Miš Irena Miš Svoljšak. Meni, da je odgovornost založb, ki izdajajo otroško in mladinsko literaturo, izjemna, saj bodo šele iz dobrih malih postali dobri veliki bralci.

Društvo slovenskih pisateljev se na svoj način trudi, da preko različnih akcij promovira res kvalitetno literaturo, toda treba je storiti še več. Pomembno vlogo igrajo tudi mentorji branja, kot je Tilka Jamnik. Ta zanika večkrat ponovljen podatek, da mladi ne berejo.

Berejo drugačno literaturo kot nekoč, saj se pozna

vpliv novih medijev, toda s tem ni nič narobe. Mladim je zgolj treba približati kvalitetno zgodbo, ki jim je doživljajsko blizu, ter jih bodriti pri branju, ki ni vezano zgolj na čas formalnega izobraževanja.

Kako mlade bolj sistemsko vzpodobuditi h kvalitetnemu branju? Nekaj so seznamni priporočene literature, veliko pa k temu lahko pripomorejo tudi prireditve, kot je knjižni sejem. Toda po mnemu Miševe bi morali biti mladi obiskovalci konkretneje vpeti v vsebinske sklope, ne pa da se nekoliko brezglavo podijo po sejmu.

Ob tem se pa nam poraja težko vprašanje, kako doseči, da bi naši otroci slovenskih šol v Argentini radi segli po knjigah, saj je ravno branje tisto, ki odpira vrata kakovostenemu jeziku. Vprašanje je odprtlo in treba se bo z njim soočiti.

Razstava o čebelarstvu

V Dolenjskem muzeju so, 16. oktobra odprli etnološko razstavo O čebe-

larstvu na Gorenjskem in Dolenjskem - Iz zbirk Čebelarskega muzeja v Radovljici in Dolenjskega muzeja Novo mesto.

Pripravili sta jo kustosinji radovljiskega in novomeškega muzeja, Ida Gnilšak ter Ivica Križ, odprli jo bo predsednik Čebelarske zveze Slovenije Boštjan Noč.

Kot je zapisala Gnilšak, so se čebelarji na Gorenjskem začeli zgodaj

organizirati, še pred ustanovitvijo osrednjega čebelarskega društva pa je bilo 1883 v Lesčah ustanovljeno Čebelarsko in sadjerejsko društvo za Kranjsko, ki je leta 1884 štelo čez 300 članov.

Po njenih besedah so gorenjski čebelarji v drugem letu delovanja omenjenega društva pravili odmerno razstavo in jo zaključili s slovesnim odkritjem spominske plošče Antonu Janši, „najslavnnejšemu kranjskemu čebelarju“, ki je živel med letoma 1734 in 1773, z dekretom cesarice Marije Terezije pa je bil kot učitelj čebelarstva nastavljen na čebelarski šoli na Dunaju.

Med znanimi gorenjskimi čebelarji sta bila po besedah Gnilškove še Mihail Ambrožič (1846-1904) in Jan Strgar (1881-1955), dolenjsko čebelarstvo pa so

Njegova šola je neformalno zaživelala leta 1781 na Lanšprežu pri Mirni, z njo pa je prvo čebelarsko šolo v slovenskem jeziku dobila Dolenjska, je še zapisala Gnilšakova. Razstava bo na ogled do 23. maja.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Težko pričakovana zamenjava v sestavi parlamenta je vendar prišla in končno pokazala nekoliko drugačno sliko argentinske politike. Pripravljalno zasedanje v novi sestavi je bilo zelo poučno - za vlado in za opozicijo.

Beseda, velja? V šestih letih kirchnerizma je vlada doslej doživelva dva velika poraza: ob vprašanju kmečkih davkov na izvoz, ko je podpredsednik Cobos v senatu nagnil tehtnico na stran kmetov, in pa letosnjega 28. junija, ko je na parlamentarnih volitvah vlada izgubila večino v obeh kongresnih zbornicah. Posledica tega volilnega rezultata je prišla do izraza pretekli četrtek, 3. decembra, ko je bilo predvideno, da poslanska zbornica v novi sestavi voli svoje vodstvo in določi novo sestavo posameznih komisij. Razumljivo je, da je vlada hotela, naj vse ostane kot je bilo. To pomeni predvsem, da naj bi sestava komisij ostala v istem sorazmerju, v katerem je imel kirchnerizem vodstvo in večino. Opozicija pa je pokazala, da ne misli kar tako prepustiti iniciative stranki, ki je na volitvah prejela komaj tretjino glasov. Vendar nihče ni hotel „podreti mostov“ in so tako prišli do sporazuma, po katerem vladna stran ohranja predsedstvo zbornice in štirih komisij, ostale komisije pa vodi opozicija, ki pa ima v vseh večino. Dana je bila beseda. A vprašanje je še vedno bilo, če se bo Kirchner tega držal. Kajti, od kmečkega upora pa do sedaj je zvodenel in izničil še vse vladne oblube.

Vse za prozornost. V vrstah opozicije pa je še en skupni imenovalec. Vse stranke, od upornih peronistov, radikalov, Državljanske povezave Carrió do resne levice (Solanas) zahtevajo, da bi se v javno življenje vrnila tista prozornost, ki si jo ves narod želi. Pripravljena je že sestava posebne komisije, ki naj bi nadzorovala delo vlade, kar zadeva uporabe javnih sredstev. Na podlagi posebnih zakonov je v teh šestih letih vlada prišla v stanje, ko upravlja z denarjem po mili volji. Posebne študije so ugotovile, da ima komaj 20% javnih del in socialnih izdatkov, ki poberejo večino teh posebnih sredstev, kakšno nadzorstvo; ostali 80% pa je popolnoma brez kontrole. Načrtov seveda ne manjka tudi na ostalih področjih: spremembu v državnem zavodu za statistike (INDEC), ki med drugim meri inflacijo; Svet Magistrature, ki ureja imenovanja v sodstvu; izredne oblasti vlade (Superpoderes) in še marsikaj bo tema debate in nove ureditve. Ali to sploh lahko uspe? Zelo težko, ne le zaradi vprašanja glasov posameznih poslancev, marveč tudi zaradi dejstva, ki ga je že napovedal minister Fernández: če vladi kak zakon ne bo všeč, bo predsednica vložila svoj veto. Za odpravo tega pa je potrebna dvotretjinska večina. Že vemo, kam pes tako moli.

SLOVENCI V ARGENTINI

NAŠ DOM SAN JUSTO

Deževje ni pokvarilo slavja

Na prvo adventno nedeljo smo sanhuščani praznovali novo obletnico Našega doma. Slavnost se je pričela ob 8. uri v stolni cerkvi, kjer imamo že 60 let slovensko nedeljsko sveto mašo. Ko smo prihajali v cerkev je sivo oblačno nebo grozilo z dežjem. Tisti, ki so nekaj minut zamudili, so morali že odpreti dežnike.

MAŠNA DARITEV

Med daritvijo je lilo, se bliskalo in grmelo, da smo se tudi Bogu zahvalili, da smo bili pod streho. Pri maši je bilo

veliko število rojakov v narodnih nošah, ki so spremljali slovensko in argentinsko zastavo. Tudi je bila dolga vrsta ministrantov, ki so skozi glavni prehod prišli pred oltar. Za tako veliko obletnico je posebno maševal škof Baldomero Carlos Martini ob somaševanju našega dušnega pastirja patra Alojzija Kukovica. Maša je potekala v španskem in slovenskem jeziku. Vodila jo je Tatjana Modic Kržišnik. Berila sta brala Nežka Lovšin Kržišnik in Karel Groznik, psalm pa Berni Juhant. Darove sta do oltarja prinesla botra Doma, Ciril Oblak in Mici Malavašič Casullo. Na koru je mogočno prepeval mešani pevski zbor pod vodstvom Andrejke Selan Vombergar.

Med pridigo se je škof zahvalil Slovencem za 60 let katoliške tradicije, ki se obnavlja z mašno daritvijo. Prosil je tudi, da se ta ljubezen do Boga, do evharistije, nadaljuje pri mladih in otrocih.

Zunaj je počasi pojenjal dež. V cerkvi pa smo zaključili mašo in se obrnili k Marijinem oltarju, da bi jo častili s šmarnično pobožnostjo. Kot pravi znak božje ljubezni, se je voda ob robu cest kar precej odtekla in samo nekaj kapljic dežja nas je (navadne pšeče) spremljalo tistih skoraj 300 metrov od stolnice do vhoda Doma.

ŽE V DOMU ...

Po nekaj minut zamude, se je pričela dopoldanska akademija na dvorišču. Pozdravil nas je Gregor Modic in naštel obletnico, ki so se združile z našimi 53 svečkami. Te so: 60 let prve maše v slovenskem jeziku v današnji sanhuški stolnici, 10-letnica Slomškove beatifikacije in 150. obletnica prenosa škofijskega sedeža iz St. Andraža v Maribor.

Po petju državnih himen je sledila dobrodošlica predsednici ZS Alenke Jenko Godec, našima botroma M. Casullo in C. Oblak ter predstavnikoma bratskih domov iz Pristave in San Martina.

Najprej je prevzel mikrofon predsednik Našega doma, prof. Karel Groznik. Poudaril je, da je Dom prostor za vse: za mlade, za starejše, za malčke in za vsakega, ki si želi priti. Je kraj srečanja, je prostor, kjer se lahko razvijemo v športu, kulturi ali drugih dejavnostih v slovenskem vzdušju.

Sledili so pozdravi raznih organizacij, ki delujejo v

sklopu Doma. Po vrstnem redu je pozdravilo in že lelo vse najboljše: Mici Casullo za društvo upokojencev, Irena Pogljen v imenu šole Franceta Balantiča, Nežka Kržišnik kot predsednica ZSMŽ, Veronika Marinčič v imenu mladinskih organizacij ter Anika Urbančič za mladce in mladenke. V duhu so bili prisotni z najboljšimi željami ob obletnici tudi folklorna skupina Mladika in mešani pevski zbor.

Nato je pater Kukovica blagoslovil nove prostore v prvem (stranišča) in drugem (kopalnici) nadstropju. Pred otvoritvenim trakom so bili oba botra Doma ter tajnica B. Juhant in predsednik K. Groznik. Zahvala gre vsem, ki so sodelovali na različne načine, da se je zgradba končala ter gradbenemu odboru, to sta Evgen Urbančič in Tone Oblak, za vztrajnost pri delu.

Dežja se ni slišalo. To je bil dober znak.

V SLOMŠKOVEM VZDUŠJU

Nadaljevali smo s kulturnim delom akademije, ki se je osredotočil na osebnost Antona Martina Slomška. Preko besede in pesmi smo odkrili „Zakaj je Slomšek velik?“ v raznih likih njegovega delovanja, saj je kljub težavam okolja bil zavzet duhovnih in velik narodnjak.

Točko sta povezovali Ivana Tekavec in Nuška Belič Draksler z raznimi odlomki, ki so pojasnili stavljeno vprašanje. Med besedilom so se tudi pretakale poezije in pesmi. Prve so jih podale Nevenka Belič, Lučka Marinčič in Nadja Miklič. Slednje pa sta prepevala šolski zbor od 4. do 8. razreda pod vodstvom Marije Krajnik Štrubelj in Kristine Skvarča Šenk ter zbor Zveze slovenskih mater in žena San Justo, ki ga vodi Anica Mehle.

Preden se je zaključila akademija je Dom podelil priznanja skupini odbojkarjev, ki so se uvrstili v finalih Torneo de Buenos Aires v Mar del Plati. To so: Marjan Kržišnik, Niko Puntar, Boris, Peter in Igor Malovrh, Matjaž in Tonči Oblak, Tomaž Grilj, Aleks Jakoš, Andrej Vombergar, Ivo Smrdelj ter Tomaž Erjavec. Prav tako pa tudi trenerju prof. Juretu Urbančiču.

URE PRED ODRSKO PREDSTAVO ...

Po tolikem času, pa smo si res zaslužili zajtrk! Polni pladnji kifeljčkov so nas vabljivo klicali. Ob takih skušnjavi so se prazni želodci hitro vdali. Za žejo je bil topel čaj. Postrežba pa na skrbi mladine. Hvala!

Dvorišče, ki je prej bilo preurejeno v dvorano, je že bilo igrišče. Sledile so tekme v odbojki, za kratek čas. Vreme zunanj? Za v pozabovo. Enkrat lilo, drugič ponehalo in zopet kakor iz škafa.

Prva postaja: spodnji prostori

Čas za kosilo. Prej smo že malo potešili lakoto, a ni bilo dovolj. Ob pogrjenih mizah smo na široko sedeli, se pogovarjali in uživali ob dobrota iz kuhinje. Ponovno je mladina poskrbela za postrežbo. Za „uresnicitev“ jedilnega lista so poskrbele: Nadi Indihar, Mari Keršič, Mici Drenik, Beti Štrubelj in Francka Juhant. Ob žaru pa: Henko Bregar, Janez Puntar in Rihard Godec.

29. novembra še ni bilo konec. Še manj pa 53. praznovanje Doma. Ali se je posrečilo z vremenom? Brez besed! Notri v Domu smo bili suhi. To je glavno.

Druga postaja: zgornja dvorana

Angelca Podržaj Miklič nas je toplo pozdravila. Posebno je omenila veleposlanika RS prof. Avguština Vivoda; predsednico ZS Alenko Godec; delegata slovenskih dušnih pastirjev dr. Jureta Rodeta; g. Danija Vrečarja; p. Alojzija Kukovica; gdč. Angelco Klanšek; zastopnike domov iz Carapachaya, Lanusa, Pristave, Ramos Mejije in San Martina ter predstavnike sanhuških organizacij.

Po besedah predsednika prof. Karla Groznika je sledil pozdrav predsednice Združenje Slovenije Alenke Jenko Godec, ki je povezala vsebino igre z delovanjem v skupnosti ter se spraševala, kaj od nas Bog zahteva. Prav tako nas je pozdravil veleposlanik RS prof. Avguštín Vivod, ki z veseljem hodi

SLOVENSKA VAS

Delovanje Zveze mater in žena

Pred nekaj meseci smo matere in žene Slovenske vasi poročale, da smo 08.08.09. oživele že pred leti ustanovljeno Zvezo mater in žena. Tokrat se oglašamo, da sporočimo, da naše delo dobro napreduje.

Poleg tega, da smo se udeležile vsakoletne prireditve, ki jo prireja centralni odbor Zveze, kjer smo sodelovale s pecivom in s postrežbo, smo priskočile na pomoč našemu društvu ob praznovanju obletnice našega doma in ob Slovenskem dnevu, ki smo ga praznovali skupaj z našim praznikom.

V mesecu oktobru smo pripravile mašo za materinski dan, kjer smo sodelovale s petjem, berili, prošnjami in darovi.

Meseca novembra je naša župnija Marije Kraljice praznovala 50. letnico blagoslovitve cerkve. Žene smo, posebej povabljeni za na to slavje, pletle vence, poskrbele za pecivo in pripravile zajtrk.

Organizirale smo tudi verigo molitve za enega izmed članov naše lanuške skupnosti.

V soboto, 28. novembra smo imele predavanje o „Samozavesti“, kjer nam je psihologinja lic. Alenka Brulc poudarjala, kako je važen odnos otroka z materjo, očetom, brati in ostalimi sorodniki, kakor tudi okolje kjer otrok raste in se razvija. Če bo otrok dobil v družini vse, kar je nujno potrebno za njegovo življenje in razvoj, bo imel večjo samozavest in zato bo lažje preživel in premagal življenjske težave. Po končanem predavanju se je gospa Marija Zorec Sušnik, zahvalila predavateljici in povabila navzoče na prigrizek. Udeležba je bila razveseljiva in je presegla naše pričakovanje.

Kot pravijo, je človek družabno bitje in potrebuje srečanja s prijatelji. Zato smo še članice naše organizacije na „pizzu“. Kljub slabemu vremenu smo se okorajžile in bile zelo zadovoljne. Ker smo se dobro počutile, smo se odločile, da to ponovimo pred novim letom.

Ker stopamo v predbožični čas, želimo našim članicam in vsem rojakom blagoslovjen Božič in srečno novo leto!

po domovih na praznovanja obletnic, saj to je dokaz, da naše delo ni samo lupina ampak srčka obstaja.

Sledil je govor salezijanskega duhovnika, g. Danijela Vrečarja. Njegov govor bomo objavili v prihodnji številki.

Na odru Frida Beznika je sledila igra „Veliki oder sveta“, o kateri boste posebej brali. Naj samo omenim, da je bila režija na skrbi Blaža Mikliča in scenki prostor pod mojstrsko roko Toneta Oblaka. Po končani uprizoritvi je na dvorišču že igrala skupina Die Freunde. Na voljo so bile tudi dobre (krofi: Olga Radoš, Anica Zakrajšek in Marija Štrubelj). Večerjo za igralce pa sta poskrbeli Ani Puntar in Irena Godec!

Se sprašujete kako pa kaj z vremenom? Zjasnilo se je, celo sončni zahod smo lahko videli, potem pa že skoraj polno luno in male zvezdice na nebu so dopolnile nebesko sliko.

Marta Petelin

FOLKLORNA SKUPINA MARIBOR 15-letnica in „Evropski večer“

Mesec je svetil, noč je bila jasna, kot da bi napovedovala radostni večer ter, da se bo nekaj posebnega dogajalo. Pa se je, in to 28. novembra v Karapachaju. Sprošeno vzdusje, okusno okrašen prostor pod drevesi, mizice z rdečimi prti in prižganimi svečkami, dvorišče z velikim odrom z evropsko in slovensko zastavo v ozadju ter rožami pred njim, vonj po okusni hrani - kaj bi žezel si še več?

Vzrok tega je bilo praznovanje 15. obletnice folklorne skupine Maribor v okviru evropskega večera, kjer sta se prepletala glasba in ples. Okoli 21. ure se je pojavila na odrvu napovedovalka, ga Ani Klemen, in izrazila dobrodošlico vsem navzočim ter prisrčno pozdravila veleposlanika Republike Slovenije v Argentini, prof. Avguština Vivoda in gospo, ter goste iz Slovenije: polkovnika dr. Tomaža Kladnika, načelnika Vojaškega muzeja Slovenske vojske; stotnika mag. Zvezdana Markoviča, kustosa Vojaškega muzeja ter nadporočnika Albina Mikuliča, kustosa Vojaškega muzeja.

Napovedovalka je povedala, da folklorno skupino Maribor vodi ga. Ani Senovršnik že od vsega začetka. Pred kratkim smo bili na gostovanju v Urugvaju in ker je tam večina Prekmurcev smo se naučili porabske plese, ki smo jih predstavili kot prvo točko večera. Kljub tehničnim problemom z zvokom, smo navdušeno in korajžno zaplesali.

Sledila je grška skupina „Ave fénix“ ki je podala tiste lepe grške plese, ki jih marsikdo pozna, zlasti zadnja, „Zorba“ je žela veliko navdušenje med občinstvom.

Ker smo žeeli, da bi bila vmes tudi glasba, da bi tudi obiskovalci lahko plesali, smo naprosili skupino Die Freunde, da je malo zaigrala. Napovedovalka je pred tem še povabila navzoče naj se približajo stojnicam, kjer je bila možnost za nakup spominčkov, majic, slovenskih plošč in dvd-jev. Obenem pa je bilo preskrbljeno za lakoto in žejo z okusno domačo hrano in pičajo po zelo zmernih cenah. Po igranju orkestra je ga Klemen omenila, da smo dobili veliko čestitko ob 15-letnici skupine in sicer iz strani g. Claudia Avruja, direktorja mednarodnih odnosov mestne občine; g.

Boštjana Kocmurja, iz društva Slovensija v Svetu; iz Urada za Slovence v Zamejstvu in po Svetu Vlade Republike Slovenije in še nekaj drugih.

Zopet smo se pojavili na odrvu, a tokrat s spletom štajerskih plesov, ki so bili sprejeti z močnim ploskanjem. Naslednja gostujuča skupina je bila „ALLE JUNG“ ki pleše nemške, avstrijske in švicarske plese. Podali so nam venček le teh. Orkester Die Freunde je zopet zaigral nekaj melodij in program se je nadaljeval s skupino „Prosvita“, ki nam je pokazala ukrajinske plese. To je bilo skakanja na odrvu, da se je kar tresel ...

Za zaključek uradnega dela evropskega večera smo pa predstavili gorenjske plese, ki so bolj poskočni in veseli kot tisti ostalih pokrajin.

Sledila je predstavitev vseh članov skupine in pozdravne in zahvalne besede voditeljice, ge. Ani Senovršnik ter izročitev šopkov trem članom skupine, ki sodelujemo že od vsega začetka, ter osebam, ki so nam se posebno stale ob strani, da bi ta evropski večer uspel.

In ker ima vsako praznovanje torto, smo letos dobili tako lepo, da se je človek ni mogel nagledati; celo slovenski parček v gorenjski noši je stal na njej. Skupaj smo zapeli našo „Kol'kor kapljic tol'ko let ...“ in jo razdelili med vsemi navzočimi. Še sedaj ne vemo, kako smo lahko dobili 300 porcij — verjetno je bila „požegnana“.

Evropski večer se je nadaljeval s plesom ob zvoki orkestra, ob prijetjem klepetu ob mizah, ki so bile polne dobrat, ob obujanju spominov in anekdot, ki so se pojavljale v teku 15 let ter z hvaležnostjo do vseh, ki so pomagali, naj si bo z delom, z nasvetom, materialno ali duhovno in z željo, da bi folklorna skupina Maribor delovala še dolgo let.

Veliko truda, dela, iznajdljivosti, priprav, idej ter neprespanih ur je bilo vloženih, da je ta večer uspel, a spačalo se je. Veliko pohval je bilo slišati in veliko nasmejanih, veselih obrazov je bilo videti. Vredno je, ni nam žal za trud, saj s tem ohranjamo kar nam je draga pri srcu, s tem se čutimo bližje Sloveniji, na katero smo ponosni in katero imamo vsi radi iz srca ...

Marjana Pirc

Iz življenja Zveze slovenskih mater in žena

Že v začetku tega leta smo načrtovale spominski sestanek v novembру ob 50. letnici odhoda v večnost škofa dr. Gregorija Rožmana. Med nami je namreč še nekaj oseb, ki se še zelo dobro spominjajo njegovih pridig - postnih in smarničnih, vodenja procesij sv. Rešnjega Telesa, spokornisko romanje na Rakovnik je ostalo nepozabno; škof je nosil visok križ kot simbol njegovega škofovskega in preroškega gesla: Križa teža in plačilo. Bili so zelo težki časi za vse, vendar teža odgovornosti je njega še posebno tlačila dokler ni prišla rešiteljica - smrt.

Upokojena učiteljica ga, Katica Kovač Dimnik, tudi pobudnica poimenovanja sanmartinskega slovenskega tečaja po škofu Rožmanu, se je poglobila v njegov življenjepis in ga nam posredovala v posebnem vzdusu 12. novembra na rednem meščinem srečanju. Kot vedno smo posedle ob dolgi mizi, kjer je na sredi ležala ena sama rdeča vrtnica s trni - simbol ljubezni in trpljenja, njegova risana podoba - fotokopija iz NSZ in zelenkasta sveča je zraven skromno brlela ves čas; vse smo imele pred seboj vsak svoj spominski list s sliko za naš osebni arhiv ob prvi polovici stoletja njegovega končnega slovesa „tam“ v Ameriki - daleč od svojega rojstnega kraja Dolincice v župniji Šmihel nad Pliberkom na avstrijskem Koroškem in škofovjanja v beli Ljubljani.

Rodil se je verni družni, kjer se je molilo vsak dan - vsak večer pa rožni venec. Tudi oče se je pridružil, če je le čas dopuščal; mati je bila žena molitve! Domači vplivi so najmočnejši! Že zelo zgodaj je premisljeval o veri, Jezusu in Mariji;

snaval in tudi napisal razne misli o Kristusovem trpljenju samo za domače „pridige“. Kmalu se je v njem zbudil duhovniški poklic in ga ni zapustil vso dobo šolanja v vasi, Celovcu, na Dunaju. Videz njegove pojave je bil prijeten z mirnim izrazom in izrazitim visokim čelom modrijanov; resnično preudaren in razumski, a vendar srčno dober do vsakega človeka. Vsi bogoslovci brez izjeme in poznejši duhovniki so v njem videli skrbnega očeta. Koliko prošenj, osebnih in skupnih za vaščane je naslavljal na tuje oblasti, ve povedati zajetna knjiga „Med sodbo sodisca in sodbo vesti“, ki je pred kratkim izšla v Ljubljani s pravimi podatki in tudi dokazi - dokumentirani!

Vse je ganilo gospojino pričevanje - nekam svečano smo se zamislile v njegov drugi del gesla in želete božjo pohvalo, saj je velikokrat poudarjal, da bo le Gospodarju življenja in smrti odgovarjal! Dosledno je izpolnjeval po katekizmu - božjem nauku vse, kar katoliška vera zahteva. Na mnogih nagrobnikih je zapisan stavek prav za škofa Rožmana: „Blagor njim, ki v Gospodu umro, saj njih dela gredo za njimi, za večno plačilo!“

Mi Slovenci smo Bogu hvaležni, da je nam dal v težkih časih, med vojno in revolucijo Mojzesu z jasno in kleno besed!

ZSMŽ je ge. Katici dolžna izreci kratko, a jedrnat Boglonaj, za prelep referat in tudi podan z velikim občutkom spoštovanja in priznanja! Priznamo, da se je nam tudi zasmilil - smo pač žene in matere!

ZSMŽ

Prvi diplomiranci v Entre Ríos

Prva skupina potomcev slovenskih naseljencev, ki so tvorili prvi vselitveni val, je 27. novembra v Paraná, provinci Entre Ríos, dokončala tamkajšnji tečaj slovenske zgodovine, kulture in jezika (glej uvodnik na str. 1). V ospredju sedi dr. José Pablo Bizai, ki je po štipendijskem študiju v Ljubljani leta 2004 začel s temi tečaji v Paraná in Cerrito. Slovenska zavest in želja po znanju jezika in kulture si močno utira pot med potomcev prvih slovenskih naseljencev. Čestitamo!

BARILOCHE

Sklepna prireditev tečaja „ABC... po slovensko“

V soboto 28. novembra 2009 je tečaj „ABC... po slovensko“ - Bariloche zaključil letošnje šolsko leto z igro „Gorjančev Pavlek“, po povesti Mirka Kunčiča in v priredbi Janeza Mežnarja.

Povabilu na prireditev se je odzvalo lepo število rojakov. Nastopali so: Pavlek - Agustín Rubio Groznik; babica - María del Pilar Rode; Triglavanka - Candela Groznik; Čatež - Lautaro Gallardo Skvarča; mama - Alenka Omerzu; oče - Juani Grohar; tetka - Solana Eiletz; vili: María de la Paz Rode in María del Pilar Gallardo Skvarča; skratje: Valentín Rode, Lucas Groznik in José Hernández Smersu; bralci - Michelle Audiffred Mežnar, María de la Paz Eiletz, Karen Omerzu, Bernabé in Guadalupe Rode. Režiral je Janez Mežnar, s sodelovanjem Toneta Berganta - pri sceneriji in Gašperja Arroyo Mežnar.

Ob tej priložnosti je treba poučariti, da je bil za osnovnošolske svoje vloge odlično odigrali. Pred pričetkom igre je voditeljica prof. Terezka Žužek pozdravila v obih jezikih vse navzoče, nato je pa učiteljica Marija Osojnik prebrala vsebinsko igre v španščini. Po lepo uspeli igri in običajnih priznanjih in zahvalah je bil še nagradjen dijak Juani Grohar kot edini učenec s popolno letno udeležbo.

T. Ž.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Delaj dobro

In samo to bodi dobrota v življenju. To naj nas odlikuje. Nikoli nam ne bo žal, če smo delali in če smo bili dobiti. Kdor samo dobro dela, je bogat v dobroti. Denar mu ni prva skrb. Zadovoljen je s tem, kar ima in v kolikor more potrebnim pomagati. Resnica je, da je bolj srečen tisti, ki daje, kot oni, ki prejema. In samo to se spodobi za človeka, ki je ustvarjen po božji podobi in sličnosti.

Res je, da je dobrota, sirota. Važno je le, da je dobrota, pa naj potem ima kakršenkoli privesek.

Ne moremo iti preko mnogih zgledov, ki nam jih daje sama božja dobrota. Bog Oče je v svoji dobroti vesolje ustvaril in na njem dal človeku vse potrebno za življenje. In ker je potrebno božjo dobroto še bolj poudariti, je Sin božji postal človek in je grešno človeštvu odrešil in zanj dal svoje

življenje.

Bog ni s tem ničesar pridobil, v svoji dobroti pa je dal samega sebe človeku, ki ga je ljubil.

Kdor dela dobro, ne misli in ne išče sebe. Zadovoljen je že s tem, ko vidi, da je bližnjemu dobro. Če bi iskal sebe, sploh ne bi viden bližnjega v potrebi.

Delaj dobro in varuj se hudega. To je eden najlepših nasvetov, ki obogati osebo, ki to izvršuje in druge obvaruje hudega. Bog vse dobro plačuje in hudo kaznuje.

Danes je veliko hudega na svetu, ker je veliko onih, ki delajo hudo. O teh, ki delajo dobro, pa ni glasu. Pa tudi teh je veliko. Vodi jih pravilo: naj ne ve levica, kar dela desnica.

Če mladina nima zgledov, smo za to odgovorni starejši. Oni pa naj dobre zgledne in ljudi poiščejo, da jim bodo sledili v dobrem.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ŠTEVILLO RASTE

Od pretekle številke našega tednika se je število smrtnih primerov zaradi pandemske gripe povečalo za sedem. Vse — razen ene — so imele že prej kronična obolenja. Zadnja je umrla v Splošni bolnišnici Murska Sobota. V Sloveniji je doslej zaradi nove gripe umrl 11 bolnikov.

TEHNIČNE SPREMEMBE PRI ODDAJANJU TV

V Sloveniji se je uradno začel prehod iz analognega oddajanja televizijskih signalov v oddajanje v digitalni tehniki. Prehodno obdobje se bo končalo s 1. decembrom 2010. Gospodinjstva, ki televizijski signal sprejemajo prek antene, si morajo zato do tedaj priskrbeti ustrezno opremo.

OD SODNIKOV K NOTARJEM

Ministrstvo za pravosodje je pripravilo novo zakona o dedovanju, ki prenaša nesporne zapuščinske zadave z okrajnih sodišč na notarje. Kot je pojasnil pravosodni minister Aleš Zalar, so glavni cilji novele razbremenitev sodišč, skrajšanje in pocenitev zapuščinskih postopkov ter okrepitev vloge notariata kot javne službe.

PO SVETU

NATO V AFGANISTAN

Ameriške zaveznice v Natu bodo v Afganistan poslale dodatnih 7 tisoč vojakov. Kot je oznanil generalni sekretar zavezništva Anders Fogh Rasmussen, bo na misijo v prihodnjem letu več sil poslalo najmanj 25 držav. Zaveznice so tako odgovorile ameriškemu predsedniku Baraku Obami, ki je minuli teden oznanil novo strategijo za Afganistan in napovedal napotitev 30 tisoč dodatnih vojakov. Ob tem je ostale članice Nata pozval k zagotovitvi dodatnih pet do sedem tisoč vojakov.

VATIKAN-RUSIJA

Papež Benedikt XVI. je v četrtek v Vatikanu sprejel ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva. To je bilo prvo srečanje Medvedjeva s papežem in je bilo delovne narave. Sveti oče je opozoril na kršitve človekovih pravic ter Rusijo opozoril na bližajočo se svetovno podnebno konferenco na Danskem.

UKREPE

Ruski premier Vladimir Putin je v tradicionalnem televizijskem pogovoru z državljanji napovedal ostre ukrepe proti terorizmu, s čimer je želel pomiriti državljanje po nedavnem napadu na vlak med Moskvo in Sankt Peterburgom. Zagotovil je, da ima Rusija dovolj trdnosti in odločnosti za preprečitev takšnih napadov. Je pa priznal, da bo zelo težko preprečiti napade na infrastrukturne cilje na ogromnem ruskem ozemlju. Odgovornost za petkov napad na hitri vlak med Moskvo in Sankt Peterburgom so prevzeli severno-kavkaski islamišti. V napadu na vlak, prijavljen med bogatejšimi Rusi in državnimi uradniki, je bilo ubitih 27 ljudi, približno sto pa ranjenih.

„STRUPENA“ OBLETNICA

V indijskem mestu Bopalu so se spominjali najhujše industrijske nesreče vseh časov pred 25 leti, ko je zaradi uhajanja strupenih snovi iz ene izmed tovarn umrlo 20 tisoč ljudi. Ob obletnici so se v mestu zbrali tudi protestniki, ki vladci očitajo, da v teh letih ni poskrbela za nevarne odpadke, ki tako še vedno ogrožajo tamkajšnje prebivalstvo. Indijski premier Singh je sicer ponovil zavezost vlade za iskanje rešitve težav s pitno vodo na območju in postopno sanacijo mesta nesreče.

EU: FINANČNIKI

Finančni ministri držav članic Evropske unije, med njimi minister Franc Križanič, so se sestali v Bruslju. Med drugim obravnavajo priporočila za odpravo presežnih javno-finančnih primanjkljajev Slovenije in še dvanajstih držav članic. Slovenija je novembra od Komisije dobila priporočila in rok za odpravo primanjkljaja: ciljni datum za odpravo je leto 2013, ukrepe pa bi morale slovenske oblasti začeti izvajati v prihodnjem letu. Sicer pa je v ospredju razprava o svežnju predlogov za preureditve finančnega nadzora v Evropski uniji.

NOVA EVROPSKA POGODBA

S prvim decembrom je v veljavo stopila Lizbonska pogodba. V Lizboni, kjer je bila nova evropska pogodba pred dvema letoma podpisana, so se na slovesnost zbrali najvišji predstavniki unije, med drugimi tudi prvi stalni predsednik Evropskega sveta, ki ga uvaja nova pogodba, Herman Van Rompuy. Ta je v govoru pred zbranimi med drugim poudaril, da unija je in mora biti zgled strpnosti in spoštovanja.

KOSOVO STALIŠČE

Na haaškem sodišču se je 1. decembra začela razprava v zvezi z vprašanjem zakonitosti enostranske razglasitve neodvisnosti Kosova. Svoje argumente je prva predstavila

PISALI SMO PRED 50 LETI

OB MEDNARODNEM KONGRESU KAT. MLADINE

V času od 6. do 13. decembra t. l. je bil v Buenos Airesu četrti mednarodni kongres katoliške mladine. Udeležilo se ga je okoli 200 delegatov iz raznih delov sveta, med temi tudi zastopniki slovenske mladine v Buenos Airesu, ki so se ob tej priložnosti prvič v svojem življenu sestali z zastopniki raznih narodov. Za našo mladino je bilo to novo in veliko doživetje. S svojo udeležbo na tem kongresu so naši fantje prestali svoj ognjeni krst za novo vrsto javnega udejstvovanja. (...)

DRUŠTVO SLOVENCEV V MENDOZO

(...) Obe slovesnosti: blagoslov slovenskega doma in proslava 10 letnice Društva Slovencev v Mendozi sta bili končno določeni na nedeljo, 6. t.m. in smo jima priključili še miklavževanje.

Blagoslovitev doma je blagovolil prevzeti tukajšnji škof Msgr. dr. Alfonz Marija Buteler. (...)

Ob vstopu je škofa pozdravil predsednik društva g. Jože Bajda, Grintalova Anica pa mu je izročila šopek nageljnov. Zbor je pod vodstvom rav. M. Bajuka zapel psalm „Če Gospod ne zida hiše“, nakar je povzel besedo Prevzvšeni (...).

Po blagoslovitvi smo odšli za škofom in njegovim spremstvom v slavnostno okrašeno dvorano. Na steni odra je na slovenski zastavi med papeško in argentinsko visela velika podoba brezjanske Marije, ki bo poslej zavetnica novega doma.

Slavnost 10 letnice društva je pričel predsednik g. Jože Bajda s pozdravom vseh gostov in navzočih. (...)

Zbor je zapel nato Premrlovo Slovensko pesem, akademik Marko Bajuk ml. pa je za goste domačine v španščini podal v kratkih potezah oris naselitve Slovencev v Mendozi in prvega desetletja njihovega tukajšnjega življenga. G. Luka Grintal je nato v našem jeziku imel slavnostni govor (...).

Bb

SLOVENCI V ARGENTINI

Tabor Društva slov. protikom. borcev v Argentini

V nedeljo 13. t.m. je imelo Društvo slov. protikom. borcev na pristavi v Moronu četrti občni zbor, združen s spominsko proslavo padlih borcev.

Ob pol desetih je društveni kurat in član g. Jože Guštin bral sv. mašo za padle protikom. borce. (...)

Po maši je bil občni zbor, ki ga je vodil starešina društva Bogomir Pregelj. (...)

Pri volitvah so bili izvoljeni: za starešino Bogomir Pregelj, za tajnika Franc Logar, za tiskovna referenta Albin Magister ml. in Pavle Rant, za zgodovinskega referenta Marko Kremžar, za strokovnega načelnika Radivoj Rigler, za njegova pomočnika Emil Cof in Miloš Prelog, za članskega načelnika Danilo Havelka, za njegova pomočnika Stane Bitenc in I. Rozina, za gospodarskega načelnika Jenko, njegova pomočnika sta pa soc. referent Urbančič in gospodar Dolenc. V nadzorno načelstvo so prišli Janez Kralj, Ivan Korošec in ing. Tone Matičič. (...)

Svobodna Slovenija, 17. decembra 1959 - št. 50

Srbija, ki je zahtevala svetovalno mnenje sodišča v Haagu. Vodja srbske delegacije je v uvodnem nastopu ocenil, da enostranska razglasitev neodvisnosti Kosova predstavlja izliv Združenim narodom in njihovi avtoriteti. Tekom popoldneva je svoje argumente predstavila tudi kosovska delegacija, do 11. decembra pa bo svoja stališča predstavilo še 28 držav članic Združenih narodov.

SPOR ZA IME

Zunanji minister Švedske Carl Bildt je v petek nenapovedano obiskal Makedonijo. S tamkajšnjim premierom Nikolo Gruevskim in zunanjim ministrom Antoniom Milošoskim pogovarjal o makedonskem sporu glede imena z Grčijo. Bildt je Skopje v imenu Evropske unije pozval, naj v sporu, zaradi katerega Grčija blokira nadaljnje približevanje Makedonije Uniji, popusti.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: eslovenia@sinectis.com.ar en eslovenia@gmail.com

Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Carlos César Bizai, Lučka Oblak Čop, Olga Sladič Fink, Marjana Pirc, Terezka Marn Žužek in Irena Fajdiga.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICIÓN

UN HECHO HISTÓRICO PARA ESLOVENIA

El pasado 27 de noviembre se graduó la primera promoción del curso de "Lengua, historia y cultura eslovena" en Entre Ríos. A dicha provincia arribaron a partir de 1879 los primeros inmigrantes eslovenos. En aquel entonces, por una disposición del gobierno argentino, se imponía el no uso del idioma de origen con los hijos, para que éstos aprendieran el castellano en la escuela y así se facilitaría la integración nacional. Recordemos, que en Entre Ríos coexistían 23 lenguas, entre idiomas y dialectos. Otra oleada migratoria eslovena vino entre los años 1926-1936. La prohibición ya no regía, pero igualmente el viejo idioma se fue perdiendo. Con el trabajo silencioso de la Asociación Eslovena "Triglav" de Entre Ríos, se envió a un becario a perfeccionarse a la Universidad de Ljubljana (Eslovenia). Ésta persona comenzó en 2004 a dictar cursos en Paraná y Cerrito, capacitando no solo en el idioma esloveno, sino también en la historia y cultura del país. Así es como en la actualidad, un puñado de personas entre 15 a 70 años, algunos sin nociones del idioma y otros con el recuerdo de algunas palabras empleadas por sus padres, integran la primera promoción de egresados. ¡Felicitaciones! (Pág. 1)

ANIVERSARIOS Y 53 VELITAS PARA SOPLAR

El primer domingo de adviento se celebró el 53º aniversario del centro esloveno Nuestro hogar de San Justo. La lluvia acompañó los festejos a lo largo de todo el día. A la mañana, el obispo de la diócesis de San Justo, Mons. Carlos Martini ofició la misa de gracias junto con el p. Kukovica, al cumplirse 60 años de la primera misa en idioma esloveno en la ahora catedral Santos Justo y Pastor. Luego, en el Centro, se desarrolló una actividad cultural (con poesías y canciones) en alusión a los 10 años de la beatificación del obispo Slomšek. Tras el almuerzo y con la lluvia como compañía, la celebración siguió en el salón principal con los saludos protocolares y las palabras centrales de la jornada a cargo del p. Daniel Vrečar. El broche de oro fue la puesta en escena de la obra de Pedro Calderón de la Barca, "El gran teatro del mundo", con dirección de Blaž Miklič. Hacia la noche una orquesta fue la encargada de amenizar la velada. (Pág. 3)

LAS MUJERES DE LANUS

La Liga de madres de familia, sección Slovenska vas (Lanús) reverdeció en agosto del corriente año con nuevas fuerzas y llena de proyectos. En este número nos informan todo lo realizado hasta el día de la fecha. Entre otras cosas participaron de las festividades por los aniversarios de la Liga de madres de familia (sede central), del Centro al cual pertenecen y del Día de los eslovenos. También prepararon la misa por el día de la madre y brindaron su ayuda en el 50º aniversario de la iglesia María Reina en Lanús. Tuvieron una charla con la psicóloga Lic. Alenka Brulc sobre la confianza en sí mismo. Y se dieron el gusto con una "pizzeada", salida que prometieron repetir en poco tiempo. En su artículo se despidieron con deseos de felicidades para estas fiestas. (Pág. 3)

15 AÑOS JUNTO A LA DANZA

El grupo folclórico "Maribor" cumplió 15 años y lo celebró en el centro esloveno que lo vio nacer y crecer, es decir, en Carapachay. Los festejos se realizaron en el marco de una noche europea, en baile y música, con grupos invitados. "Maribor" es dirigido por Ani Senovník, desde los comienzos. En esta noche especial abrieron las presentaciones con danzas de la región de Porabje. Luego, hicieron lo propio con bailes de Štajerska y Gorenjska. Entre los grupos invitados estuvieron: Ave fénix (bailes griegos), Alle Jung (bailes alemanes, austriacos y suizos) y Prosvita (danzas de Ucrania). La presentación al aire libre fue amenizada con una orquesta en vivo. (Pág. 4)

RECESO EN LA EMBAJADA

La Embajada de la República de Eslovenia comunica que la oficina consular no atenderá al público desde el 20 de diciembre de 2009 hasta el 15 de enero de 2010.

En casos de urgencia llamar al teléfono (011) 4894-0626 y se otorgará un turno especial.

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 180, pri pošiljanju po pošti \$ 245, Bariloche \$ 215; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države.

Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilkocom.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153	

MALI OGLASI**TURIZEM**

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucia Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihijater. Konzultorji v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14 ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnička - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapoščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar. - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

Pravijo, da skupina ni pretežka

Slovenska nogometna reprezentanca bo na svetovnem prvenstvu leta 2010 v Južnoafriški republiki igrala v skupini C skupaj z Anglijo, ZDA in Alžirijo. Tako je določil žreb v Cape Townu. Slovenci bodo prvo tekmo igrali 13. junija v Polokwaneju na stadionu Peter Mokaba.

„Ne moremo reči, da je skupina lahka. Gre za močne tekmece, predvsem tu mislim na Angleže in Američane.

Delo bo težko, toda doslej so naši nogometni pokazali, da so najboljši, ko je najtežje. Verjamem, da lahko gremo v drugi krog, ne glede na tekmece,“ je po žrebu dejal predsednik Nogometne zveze Slovenije Ivan Simčič.

Podobnega mnenja je tudi selektor Matjaž Kek. „Vse tri ekipe so višje rangirane od nas. Angleži

so nesporni favoriti, z njimi imamo nekaj izkušenj. Vendar ne bi preveč govoril o tekmečih, odločilno bo, kako se bomo mi pripravili na vse skupaj. Prepričan pa sem, da bomo pustili dober vtis. Sposobni smo igrati v naslednjem krogu,“ meni Kek. Kek bo na jugu Afrike ostal še nekaj dni in skušal dobiti čim boljšo reprezentančno bazo. Diplomatsko so se odzvali tudi v angleškem taboru. Kekov „stanovski kolega“ na angleški klopi, prekaljeni italijanski trenerški maček Fabio Capello, pravi: „Skupina je precej izenačena. Igrali smo že z ZDA in s Slovenijo in proti obema smo se mučili. Tudi Alžirija bo nevarna, ne nazadnje je izločila Egipat.“

Robert Koren, kapetan slovenske vrste pa je izredno optimističen: „Zelo sem zadovoljen. Mislim, da smo lahko vsi zadovoljni. Favorit skupine je jasno Anglia. A tudi Angleži so premagljivi. Vsaka tekma se začne z izidom 0:0 in prepričani bodite, da pred tekmo z Anglijo ne bomo vrgli puške v koruzo. Že na septembrski prijateljski tekmi smo dokazali, da se lahko merimo proti angleškim zvezdnikom, zato smo samozavestni.“ Upajmo!

Robert Koren, kapetan slovenske vrste pa je izredno optimističen: „Zelo sem zadovoljen. Mislim, da smo lahko vsi zadovoljni. Favorit skupine je jasno Anglia. A tudi Angleži so premagljivi. Vsaka tekma se začne z izidom 0:0 in prepričani bodite, da pred tekmo z Anglijo ne bomo vrgli puške v koruzo. Že na septembrski prijateljski tekmi smo dokazali, da se lahko merimo proti angleškim zvezdnikom, zato smo samozavestni.“ Upajmo!

**Podjetniki, profesionalci, rojaki
Bližajo se božični in novoletni prazniki. Gotovo želite poslati**

PRAZNIČNA VOŠČILA

svojim odjemalcem, prijateljem, znancem in rojakom. Oznanilo in Slobodna Slovenija Vam nudita to edinstveno priložnost, da na naših straneh objavite svoje voščilo in za majhen strošek pokrijete celotno slovensko skupnost.

Stopite v stik z nami, da Vam zamisel osebno razložimo.

Po telefonu: (011) 4636-0841 in (011) 4636-2421

Po elektronski pošti: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar ali esloveniau@sinectis.com.ar

Po pošti ali osebno: **Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires.** Božič je že pred vrti. Pohitite!

Božični koncert
MEŠANI PEVSKI ZBOR SAN JUSTO

NEDELJA, 20. DECEMBRA, OB 21. URI V SANHUŠKI STOLNICI

Otroška počitniška kolonija

Zedinjena Slovenija bo tudi letos organizirala šolsko kolonijo. Potekala bo v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v cordobskih hribih. **Odpotovala bo 1. januarja zvečer in se vrnila 11. januarja zjutraj.** Udeležijo se je lahko otroci naših šolskih tečajev od 8. do 13. leta. Vodila jo bo prof. Andrejka Puntar Gaser.

Celoten strošek kolonije znaša 1.600.- pesov na otroka.

Pogoji za vpis: plačilo polovice zneska in predložitev vseh potrebnih formularjev.

Vpisovanje traja do 10. decembra. Plačilo ostalega zneska do 29. decembra.

Informativni sestanek bo v petek, 18. decembra ob 20. uri v Slovenski hiši.

Število razpoložljivih mest je omejeno, zato svetujemo, da z vpisom pohitite.

Društvo Zedinjena Slovenija.

Počitniški Dom

Dr. Rudolfa Hanželiča

Sporoča da bo v **poletni sezoni** na razpolago gostom od meseca decembra do vključno februarja s sledečimi cenami:

Januar 2010

Enoposteljna soba \$130

Dvoposteljna soba \$120 na osebo

Triposteljna soba \$100 na osebo

Štiriposteljna soba \$ 85 na osebo

Februar 2010

1. polovica 20% popusta

2. polovica 30% popusta

Cene vključujejo: kompletno postrežbo (zajtrk, kosilo in večerja), posteljno perilo in brisače. Čiščenje sob in menjava perila po volji gostov.

Popustek: do 1. leta zastonj | od 1 do 12 let polovična cena | od 12 let dalje cena za odraslo.

REZERVACIJE: 011-4629-6794 | 1544125924 | dgrohar@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI	
9. decembra 2009	
1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,48 US dolar
1 EVRO	1,57 KAD dolar
1 EVRO	5,71 ARG peso

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad Zvezze slovenskih mater in žena sta darovala N.N. 300.- dolarjev in N.N. Hurlingam 300.- pesov. **Bog plačaj!**

OBVESTILA

ČETRTEK, 10. decembra: Z.S.M.Ž. predbožični sestanek in praznovanje osebnih praznikov, s predhodno sejo.

SOBOTA, 12. decembra: Veselica narodnih plesov, ob 20. uri na Slovenski Pristavi.

NEDELJA, 13. decembra: 41. mladinski dan v San Martinu

ČETRTEK, 17. decembra: ZSMŽ San Martin vabi na mesečni sestanek, Božičnico, ob 16. uri v Domu. Vsi lepo vabljeni!

PETEK, 18. decembra: Informativni sestanek otroške kolonije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 20. decembra: Duhovna obnova za žene in može, ob 7.30 uri v cerkvi Marije Pomagaj.

ZSMŽ Pristava prireja božični koncert po sv. maši. Sodelujejo dekliški pevski zbor „Milina“. Vsi lepo vabljeni!

Božično kosilo, ob 13.30 uri v Našem domu.

Božični koncert Mešanega pevskega zbora San Justo, ob 21. uri v sanhuški stolnici.

ČETRTEK, 24. decembra: Božična polnočnica

NEDELJA, 27. decembra: Zlata maša g. Matija Borštarja, ob 12. uri v sanhuški stolnici.

ČETRTEK, 31. decembra: Silvestrovanje na Pristavi.

OSEBNE NOVICE**Rojstvo**

Rodila se je v Buenos Airesu **Lucia Žužek**. Mamica je Maria Marta Luraschi, očka pa Aleksander. **Srečni družini naše čestitke!**

Poroka

V cerkvi Santa Katalina de Siena se je 21. novembra prščila dr. Aleksandra Omahna in dr. Santiago Martín Rossetti Messina. Za priče so bili ga. Saša Zupan Omahna in inž. Matjaž Omahna ter dr. Susanna Messina Rossetti in dr. Nicolás Rossetti Messina. Poročila sta ju g. dr. Rafael Braun in g. Franci Cukjati. **Srečnemu paru želimo običajo božjega blagoslova!**

Smrt

V Ramos Mejiji je umrla Ivanka Krušić (82). Najpočiva v miru!